

David

Een hart naar Gods hart

– werkboek –

Beth Moore

Vertaling: Annet Landon

j/sestra

David
Een hart naar Gods hart

Moore, Beth

Vertaling van: *David: Seeking a Heart Like His, Beth Moore*

Published by LifeWay Press®

© 2010 Beth Moore

No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying and recording, or by any information storage or retrieval system, except as may be expressly permitted in writing by the publisher. Requests for permission should be addressed in writing to LifeWay Press®; One LifeWay Plaza; Nashville, TN 37234-0175. Translated and used by permission.

Eerder uitgegeven bij Uitgeverij Medema, Heerenveen, © 2016
met ISBN 978-90-6353-719-7

ISBN 978-94-64250-65-7

NUR 707

C-NUR 046

Vertaling: Annet Landon
Hertaling gedichten: Eelkje Bikker
Ontwerp omslag: Studio Nijenhuis
Opmaak binnenwerk: Gewoon Geertje

De bijbelteksten in deze uitgave zijn, tenzij anders vermeld, ontleend aan de NBV
© Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap.

© 2023 Sestra, onderdeel van Jongbloed Christelijke Media – Leeuwarden
Alle rechten voorbehouden.

www.sestra.nl
www.jongbloedmedia.nl

Aan mijn lieve vriendin Johnnie,

Omdat je het al meer dan dertig jaar met mij uitgehouden hebt.

Omdat jij de eerste bent die al mijn zwakke plekken ziet, maar je het altijd voor me opneemt als iemand anders kritiek op mij heeft in jouw aanwezigheid.

Omdat je het zo leuk maakte om kinderen op te voeden.

Omdat je me ervan weerhield weer bij mijn ouders in te trekken toen ik net moeder was. Keith en ik hebben het vaak volgehouden vanwege jou en David.

Omdat er maar weinig mensen zijn die me zo vaak aan het lachen maken.

Omdat God jou en de vrouwengroep die jij leidde, gebruikt heeft om mij de kans te geven – al ging het heel moeizaam – een bijbelstudieprogramma op te zetten. En het blijft moeilijk.

En omdat jij zei, toen ik aan mijzelf begon te twijfelen bij de heruitgave van deze bijbelstudie: ‘Doen. Het is mijn favoriete studie.’

En hier is hij dan, gedeeltelijk vanwege jou.

Ik dank God voor jou, Johnnie Haines. Mijn leven zou er heel anders uitzien als God in zijn genade niet mensen zoals jij op mijn weg gebracht had.

Bedankt dat je van me hield. Ook toen ik daar niet zo veel aanleiding toe gaf.

Inhoud

Voorwoord	7
Over de schrijfster	9
Inleiding	11
Over deze bijbelstudie	13

Week 1 Weggeroepen bij de kudde	15
De zoon die helemaal niet op zijn vader leek	16
Een arrogante koning	24
Kijk naar het hart	30
Troostende akkoorden	36
Een glad steentje	42

Week 2 Jaloezie steekt de kop op	49
Een heel bijzonder verbond	50
Jaloezie en wantrouwen	57
Ontkomen	63
Bondgenoten en bijzondere vrienden	68
Een heilige herinnering	74

Week 3 Overlevingstactiek	82
Stort je hart uit	83
Onmenselijke mensen	90
Tel je zegeningen	95
Kwaad met goed vergelden	102
Een domme man en een verstandige vrouw	107

Week 4 Een tragisch einde	113
Een heftige reactie	114
De levende dode	121
Alleen met God	127
De dood van Israëls held	132
Een gevallen vriend	136

Week 5 De langverwachte troon	143
Je plekje vinden	144
Veranderende omstandigheden	150
Wantrouwige mensen	155
De herderskoning	159
Van rouwklacht tot vreugdedans	165

Week 6 Een man naar Gods hart	173
Een bescheiden begin	174
Spontane aanbidding	180
Een man vol goede eigenschappen	185
Plaats in het paleis	192
Ongewenst meelevens	198

Week 7 Het loon van de zonde	205	Week 10 Einde van zijn leven, einde van zijn angst	305
Het dak op	206	Een laatste opleving	306
Tegenovergestelde karakters	214	Een nieuwe koning	311
‘Die man, dat bent u!’	220	Toegewijd met heel je hart	316
Smeekbeden	225	Lofprijzing van de hele gemeente	323
Berouw brengt opluchting	230	Een rustplaats	330
Week 8 Moord en doodslag	238	Eindnoten	338
Familiegeheimen	239	Handleiding voor groepsleiders	339
Roep de balling terug	247	Invulwoorden notitiepagina’s	353
Een verlaten troon	253		
Verraders en vrienden	259		
Was ik maar ...	265		
Week 9 Terug naar waar hij thuishoorde	272		
De Jordaan oversteken	273		
Het karwei afmaken	279		
Oude vijanden in het vizier	285		
Bevrijdingsfeest	290		
De hand die teruggetrokken werd	296		

Voorwoord

Van de week bladerde ik door de Engelstalige versie van dit boek, *David: Seeking a Heart Like His*. In 2008 volgde ik deze studie in Amerika, waar we een paar jaar met ons gezin woonden. Aan mijn studieboek kun je zien dat het veelvuldig is gebruikt. Het is een persoonlijk boek geworden. Ik heb teksten onderstreept en uitroeptekens in de kantlijn gezet. Alle witruimte is volgekrabbeld met aantekeningen en samenvattingen van de lesstof. Allemaal bedoeld om deze kostbare schat aan informatie nooit meer te vergeten.

God noemt David een man naar zijn hart. Hij leefde in afhankelijkheid van God. Hij deed wat rechtvaardig en juist was en gaf God alle eer voor zijn overwinningen. Het raakte mij dat deze man die zo dicht bij God leefde in diepe zonde verviel. ‘Dit kan dus iedereen overkomen. Ook mij!’ schreef ik in de kantlijn. ‘Niemand is ongevoelig voor zonde en verleidingen.’

Deze studie gaat over je hart. Over wat er gebeurt als je onzuivere gedachten koestert in plaats van er gelijk mee naar God te gaan. Voor je het weet, raak je verstrikt in een web van leugens, verleidingen en valse overtuigingen. Zo’n web kan heel subtiel zijn en is vaak onzichtbaar tot je erin vastzit. Met voorbeelden uit het dagelijks leven brengt Beth het onderwijs heel dichtbij. Ze moedigt je aan om alert te blijven op verleidingen die op je afkomen en ze geeft tips om je ertegen te wapenen.

De komende weken lees je veel in 1 en 2 Samuel. Je volgt de verhaallijn van David. Hierdoor wordt het huiswerk bij deze studie over het algemeen als lichter ervaren dan bij andere Beth Moore-studies. Dit is dan ook een geschikte studie voor wie nog onbekend is met het onderwijs van Beth.

Naast de zelfstudie deel je tijdens groepsbijeenkomsten je hart met andere vrouwen. Samen bekijk je een videoles. Nadat ik de eerste video zag, schreef ik een kort gebed in mijn boek: ‘Lord, I give You my heart, make it like yours.’ Verlang jij ook naar een vrouwelijke omgang met God? Mag Hij jou kneden en vormen tot de vrouw die Hij op het oog had toen Hij jou schiep? Vertel het God. Dit soort gebeden verhoort Hij graag, suster!

Annemarie Rietkerk
Spreker en trainer

Over de schrijfster

Beth Moore is de schrijfster van een aantal populaire bijbelstudies over de aartsvaders, Ester, Mozes, Paulus, Jesaja, Daniël, Johannes en Jezus. *Breaking Free* (in het Nederlands uitgegeven als *Leven in vrijheid*), *Praying God's Word* en *When Godly People Do Ungodly Things* gingen allemaal over de strijd die Satan aanbindt tegen christenen. *Believing God* (*God op zijn Woord vertrouwen*), *Loving Well* en *Living Beyond Yourself* (*Boven jezelf uit*) gaan erover hoe je als christen vol overwinning kunt leven in de wereld van vandaag. *Stepping Up* gaat over aanbidding, en roept ons op tot een diepere relatie en omgang met God.

Beths bediening is geworteld in en wordt gesteund door het werk dat ze doet bij haar eigen kerkelijke gemeente, First Baptist Church in Houston, Texas. Beth gelooft dat haar roeping bijbelkennis is: gelovigen begeleiden om meer van Gods Woord te houden en er meer uit te leven. *David, een hart naar Gods hart*, is ontstaan uit haar diepe verlangen dat vrouwen God persoonlijker leren kennen.

Beth is vol vuur voor Christus, bijbelstudie is haar passie, en het is haar grote verlangen om te zien dat christenen zo leven als Christus bedoeld heeft.

Beth houdt van de Here, houdt van lachen en houdt van het gezelschap van zijn kinderen. Ze leidt een actief leven, maar één ding blijft haar prioriteit: alles als verlies te beschouwen omdat het kennen van Christus Jezus immers alles overtreft (zie Fil. 3:8).

Kijk op jongbloedmedia.nl om te ontdekken welke bijbelstudies van Beth Moore er nog meer zijn.

Inleiding

Welkom bij *David: een hart naar Gods hart*. Ik vind het geweldig dat je deze reis door de Bijbel met mij wilt maken. We hebben een hele tocht voor ons; we bekijken de weidengronden, rotsholten en het paleis van een van de bekendste mannen uit de geschiedenis: koning David. Je maakt alle keerpunten in zijn leven mee, als herder, vluchteling en koning.

Deze studie vraagt bewuste aandacht van jou als deelnemer. Maak daarom tijd vrij in je agenda om je terug te trekken met je bijbel, dit werkboek en een pen.

Al gauw zul je ontdekken dat David een veelzijdige persoonlijkheid was. Je zult om hem lachen en huilen. Hij zal je blij maken en teleurstellen. Soms wil je net als hij zijn, andere keren wil je helemaal niet op hem lijken.

David leefde duizenden jaren geleden, maar hij worstelde met veel dingen waar kinderen van God nog steeds mee te maken hebben. Als je ooit twijfel gehad hebt, tegen verleidingen gevochten hebt, worstelde met persoonlijke dilemma's, in zonde gevallen bent, verlies geleden hebt, of leed onder problemen in je familie, dan is deze bijbelstudie voor jou. Door deze studie heeft God mij niet alleen dingen geleerd over Zichzelf en over zijn knecht David. Hij heeft me ook dingen over mijzelf geleerd. Ik denk dat ik me nooit eerder zo sterk bewust ben geweest van mijn eigenschappen, zowel goede als slechte. Ik ben zwakke punten tegengekomen in mijzelf en moest toegeven dat ik soms kwetsbaar ben. De tegenstander zal me op die plekken ongetwijfeld aanvallen om me zwak te maken.

Tegelijk begrijp ik nu beter wie de vrouw is die ik kan en wil zijn: een vrouw met een hart naar Gods hart. Als rechtstreeks gevolg van Gods leiding tijdens de studie van Davids leven heb ik dingen in mijn eigen leven veranderd. Dat proces was vaak pijnlijk, maar altijd heel nodig.

Er is moed nodig voor deze bijbelstudie. Je kunt niet dagelijks met Gods Woord geconfronteerd worden zonder te veranderen. Laat Hem zijn volmaakte werk doen, zodat elk woord gebruikt wordt om jouw hart te vormen naar Gods hart!

Beth Moore

Over deze bijbelstudie

David: een hart naar Gods hart behandelt het leven van David vanaf dat hij herdersjongen was tot en met zijn koningschap. Davids leven is zowel een goed als een slecht voorbeeld voor christenen van vandaag. Beth geeft ons geestelijk inzicht en kennis aan de hand van een man die een reus versloeg en een koninkrijk redde.

Deze bijbelstudie is een unieke combinatie van zelfstudie, video's en groepsbespreking. Na de introductiebijeenkomst maak je elke week thuis vijf huiswerklessen, voorafgaand aan de volgende bijeenkomst. Zo word je gestimuleerd om trouw de Bijbel te lezen. De zelfstudie bestaat uit het lezen van teksten uit dit boek en uit de Bijbel, en het beantwoorden van vragen. Sommige vragen zijn extra belangrijk: elke week heeft vijf kernvragen en vijf persoonlijke vragen. De kernvragen sporen je aan om informatie op te zoeken voor je eigen bijbelstudie en als voorbereiding op de groepsdiscussie. Ze worden als volgt aangegeven: 🔍. Vragen waar een hartje bij staat ❤️ zijn persoonlijke vragen die je helpen om dat wat je geleerd hebt toe te passen op je eigen leven. Deze vragen lenen zich ervoor om in de gespreksgroep te bespreken. Het maken van een huiswerkles kost je zo'n 45 minuten. Hoewel de nadruk bij dit studiemateriaal op zelfstudie ligt, vormen ook de videolessen een essentieel onderdeel van de studie. De videolessen zijn in het Nederlands ondertiteld. Bij elk van deze video's hoort een notitiepagina, die vind je aan het eind van de betreffende week. De ontbrekende woorden verschijnen in beeld. Je kunt deze woorden tijdens het bekijken van de video's invullen, of van tevoren. Zie pagina 353 voor de antwoorden. Tijdens het bekijken van de video kun je hier ook je eigen aantekeningen maken.

De studie bestaat uit elf bijeenkomsten en tien weken waarin je huiswerklessen maakt. Elke bijeenkomst bestaat uit de volgende onderdelen:

- ontmoeting, welkom, lofprijzing en gebed;
- een groeps gesprek (bespreking van zelfstudie);
- het bekijken van een videoles.

Doelgroep

Deze studie richt zich in eerste instantie op vrouwen, in groepsverband. Maar aangezien je bij de aanschaf van dit boek toegang krijgt tot de online videolessen (zie pag. 341) is het mogelijk om de bijbelstudie op eigen houtje te volgen, of samen met een vriendin. De studie wordt ook gewaardeerd door mannen die er niet mee zitten dat zij zich soms niet helemaal herkennen in Beths ervaringsverhalen, haar typische vrouwenhumor en de manier waarop ze de vrouwelijke deelnemers aanspreekt.

Bijeenkomst 1: Introductie

Het is ons doel ons te verdiepen in het leven van David. We starten onze reis bij de eerste bijbeltekst die naar hem verwijst. Daarna doen we een korte terugblik om een beeld te krijgen van de historische context.

Lees 1 Samuel 13:1-14.

We nemen de volgende stellingen als uitgangspunt:

1. Iemand ..... begint nooit met dat van hem of haarzelf. Twee personen werpen een grote schaduw over David als hij zijn intrede doet: .....
Israëls laatste rechter, en
....., Israëls eerste koning.
2. Ons leven is vaak omslachtig ..... met dat van iemand die we niet .....
noch volledig ..... hebben. De levens van Samuel en Saul waren door twee
woordjes verbonden: ‘ .....’.
  - De naam Samuel is een samenstelling van de Hebreeuwse woorden voor ‘ .....’
(*shem*) en ‘ .....’ (*el*), en betekent: ‘hij over wie de naam van God is uitge-
sproken’. In het Hebreeuws ..... de naam vrijwel hetzelfde als het werkwoord ‘vra-
gen’ (*sha’al*).
  - De Hebreeuwse naam ‘Saul’ (*sha’ul*) komt van precies hetzelfde woord en betekent letterlijk
‘ .....’. Ralph W. Klein stelt Samuel voor als ‘degene om wie aan God gevraagd (“gesauld”) is en die
weer aan God is opgedragen (“gesauld”)¹ (Zie 1 Sam. 1:20, 28)
  - In 1 Samuel 8:1-10 vinden we nog een keer dat woordspelletje, rond het verzoek van het volk en het
woord ‘Saul’.²
  - ‘Mild stemmen’ betekent ‘ ..... door te liefkozen: ..... vleien.’³
  - Een ..... die de ..... overstijgt blijft vaak
hangen in .....

1 Naar Ralph Klein, *Word Biblical Commentary*, Vol. 10 (Waco: Word Books, 1983), p. 9.

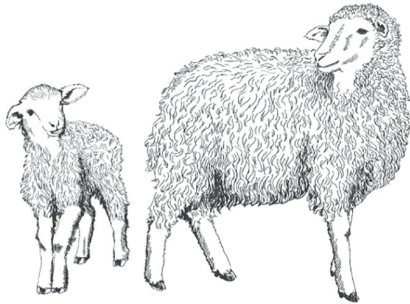
2 Idem, p. 76.

3 Naar Robert I. Hubbard jr., red., ‘The First Book of Samuel’, *New International Commentary on the New Testament* (Grand Rapids, MI: Eerdmans Publishing Company), p. 346.

- Dag 1 De zoon die helemaal niet op zijn vader leek
- Dag 2 Een arrogante koning
- Dag 3 Kijk naar het hart
- Dag 4 Troostende akkoorden
- Dag 5 Een glad steentje

Week 1

Weggeroepen bij de kudde

Week 1 Weggeroepen bij de kudde

Dag 1 De zoon die helemaal niet op zijn vader leek

DE PAREL VOOR VANDAAG

De HEER (...) kan immers evengoed met weinigen voor een overwinning zorgen als met velen.

1 Samuel 14:6

Onze bijbelstudie over David begint bij de eerste keer dat hij in de Bijbel vermeld wordt en eindigt wanneer hij zijn laatste adem uitblaast. Zijn levensverhaal begint kort na het ontstaan van het Hebreeuwse koninkrijk. De Israëlieten begonnen te krijgen waar ze om gevraagd hadden toen ze een koning eisten zoals alle andere volken. We zullen ook een paar belangrijke historische figuren tegenkomen die een enorme invloed hadden op het leven van David.

Zodra we naar David gaan kijken, zul je je al snel afvragen hoe het mogelijk is dat een en dezelfde persoon in sommige opzichten zo heel gewoon kan zijn, en in andere opzichten heel buitengewoon. Die vraag zal ons de komende tien weken tot zegen zijn, maar ons ook voor raadsels stellen. Deze eerste week gaat de studie over Davids jeugd en over alle relaties die van invloed waren op zijn toekomst. Sta open voor alles wat God je deze week wil leren.

Probeer deze week onbevooroordeeld en onbevangen te beginnen, zonder wat je nog weet uit eerdere studies over het leven van David. Laat God je een nieuwe kijk geven op zijn Woord, dat van alle tijden is. Laat God er blij mee kunnen zijn dat jij er helemaal voor openstaat om van Hem te leren. Begin je bijbelstudie door de tekst van vandaag te lezen. Bid dat God door zijn Woord tot je zal spreken.

Schrijf een kort gebed waarin je je toewijdt aan de God die jou persoonlijk geleid heeft deze bijbelstudie te doen.

.....

.....

.....

Het is een grote zegen voor mij om deze reis samen met jou te ondernemen. Dit werkboek dat nu voor je ligt, is een herziene en vernieuwde versie. Zestien jaar geleden heb ik dit bijzondere verhaal voor het eerst bestudeerd. God is trouw, Hij heeft deze tweede keer mijn aandacht er even sterk bij bepaald en mijn geest even diep geraakt als toen. Is dat niet geweldig wanneer je bijbelstudie doet? Omdat Gods Woord levend is, blijft het elke keer dat we ermee bezig zijn weer nieuw, als wij bereid zijn ons daarvoor open te stellen. Bij deze tweede studie werd ik erg enthousiast door de woorden van bijbelcommentator Robert Alter. Ik bid dat God er ook bij jou hoge verwachtingen door wekt:

‘Het belangrijkste gedeelte dat loopt vanaf 1 Samuel 1 tot 1 Koningen is een van de meest indrukwekkende verhalende beschrijvingen die ons uit de oudheid zijn overgeleverd. Het verhaal van David is waarschijnlijk het mooiste, oudste verhalende werk over een mensenleven dat zich stapsgewijs ontwikkelt, en gevormd en beïnvloed wordt door de druk van het politieke leven, het openbare leven, familie en lichamelijke en geestelijke invloeden, totdat uiteindelijk het lichaam wegteert ... Nergens anders in de Bijbel wordt zo briljant in het kort een hoofdpersoon geschetst en met enkele goedgkeuzen woorden een onthullende dialoog weergegeven.’¹

Het is mijn vurige gebed dat de heilige Geest door deze studie heen zo diep in ons zal werken dat deze historische personen van lang geleden voor onze ogen tot leven zullen komen. We zullen de komende tien weken heel wat opmerkelijke persoonlijkheden tegenkomen.

Onze reis begint bij Saul en Jonatan, een vader en zoon die een enorme invloed op David hadden. Saul was de koning die toen over Israël regeerde. Zijn zoon Jonatan werd beschouwd als troonopvolger. Onze bijbelstudie begint halverwege de regering van koning Saul, die de keuze van het volk was.

Hopelijk heb je de eerste video gezien, die deze bijbelstudie in haar historische context plaatst. Zo niet, neem dan eerst de tijd om 1 Samuel 8-11 te lezen. Een van de belangrijkste dingen die in de introductie over Saul gezegd werden, was dat zijn positie groter was dan zijn passie.

Heb jij ooit een soortgelijk dilemma gehad? Zo ja, wanneer?

Wij zijn niet het slachtoffer van onze gevoelens of van onze gevoelloosheid.

De meesten van ons zullen dat weleens meegemaakt hebben. Deze studie zal een heel belangrijk principe laten zien dat ons leven misschien wel zal redden en dat zeker onze integriteit zal bewaren: wij zijn niet het slachtoffer van onze gevoelens of van onze gevoelloosheid. God is echt in staat ons een hart te geven dat in vuur en vlam staat voor Hem en voor wat Hij wil. Dat is de liefde die David later omschrijft als: ‘meer dan het leven’ (Ps. 63:4).

De profetie van Samuel in 1 Samuel 13:14 bevatte goed en slecht nieuws. Het slechte nieuws was dat het koninkrijk van Israëls eerste vorst niet zou voortduren. Saul had de slechte gewoonte het niet zo nauw te nemen met Gods bevelen. De koning weigerde te wachten op de Heer, op Gods Woord te vertrouwen en zijn leiding te volgen. Saul bewees dat iemand goede eigenschappen kan hebben zonder een goed karakter te hebben. Het goede nieuws was: ‘De heer zal een man naar zijn hart zoeken.’

Onze eerste opdracht begint met Jonatan, een zoon van koning Saul; een man die heel anders was dan zijn vader. Iemand die David zo dierbaar werd, zal ongetwijfeld ons ook dierbaar worden. Lees 1 Samuel 14:1-23.

Beschrijf aan de hand van deze verzen de relatie tussen Jonatan en zijn wapendrager. Probeer details te geven.

In het gelezen gedeelte is 1 Samuel 14:6 waarschijnlijk de sterkste uitspraak. Geef in je eigen woorden het deel van het bijbelvers weer dat begint met ‘Misschien is de heer (...)’.

Jonatan en zijn wapendrager waren indrukwekkende mannen, die om twee redenen ons respect verdienen.

1. Jonatan kende Gods wegen heel goed. Zijn grote kennis van de Heer kwam zeker niet van zijn vader, want Jonatan had meer inzicht dan Saul. Jonatan had zelf een relatie met de Heer, helemaal los van die van zijn vader. Hij deed twee uitspraken met een diepe betekenis (vers 6):

1. 'Misschien is de heer op onze hand.'
2. 'Hij kan immers evengoed met weinigen voor een overwinning zorgen als met velen.'

Uit die uitspraken blijkt duidelijk dat Jonatan Gods wegen goed begreep; hij wist dat de Heer kon redden, hoevelen of hoe weinigen ook vochten in de strijd. Hij wist ook: als God uitredding wil geven, kan *niets* Hem daarvan weerhouden. Zijn geloof in Gods kracht en wil was onwankelbaar; God kan alles. Jonatans enige vraag was of God ervoor zou kiezen de Filistijnen die dag aan hen uit te leveren. Lees de woorden van Jonatan nog een keer: 'Misschien is de heer op onze hand.' Hij wist dat God het kon doen; hij wist niet of God het *zou* doen. En of God het wel of niet deed, Jonatan begreep dat Gods antwoord op Gods soevereine beslissing was gebaseerd, niet op zwakheid. De houding van Jonatan doet me denken aan die van een paar andere jongemannen die ook grote kans liepen gedood te worden.

Lees Daniël 3:16-18. Waaruit blijkt dat de houding van Sadrach, Mesach en Abednego soortgelijk was aan die van Jonatan?

.....

.....

.....

Lees het volgende en kies het antwoord dat omschrijft wat jouw houding meestal is wanneer iets je tegenzit.

- God zou me kunnen helpen, maar vaak lijkt Hij dat niet te willen.
- Mijn ontluikende geloof verdwijnt al snel wanneer ik geen resultaat zie.
- Ik voel me vaak alleen, alsof God niet geïnteresseerd is in mijn strijd.
- God werkt alleen sterk door mensen die sterk zijn, niet door anderen.
- Anders:

.....

.....

Ik wil geloof hebben zoals dat van Jonatan en de drie mannen in de laaiende oven, jij niet? Wanneer je deze bijbelstudie volgt, versterk jij je geloof.

Lees Romeinen 10:17 en vul onderstaand schema in, waarbij je de twee onderdelen benoemt die leiden tot geloof.

..... → ..... → GELOOF

Misschien schreef je dat luisteren naar de verkondiging van Christus tot geloof leidt. Twee uiterst belangrijke onderdelen leiden tot geloof: de verkondiging van Christus en onze ervaring van het horen van de boodschap. Jonatan was niet de enige indrukwekkende figuur in dit eerste leesgedeelte. Kijk naar het belangrijke voorbeeld van zijn wapendrager.

2. De gehoorzaamheid van de wapendrager aan Jonatans gezag. Je hebt waarschijnlijk wel opgemerkt dat de wapendrager Jonatans bevelen steeds gehoorzaamt. Je kunt een mooie vergelijking maken tussen de wapendrager en een christen.

Wat draagt God ons op in Efeziërs 6:10-13?

- Zie toe hoe de Heer redding brengt.
- Trek de wapenrusting van God aan.
- Negeer de vijand, dan zal hij moeten vluchten.

Wat is het doel van de opdracht om de wapenrusting aan te trekken?

- Onze vijand te intimideren.
- Te voorkomen dat we afgeslacht worden.
- Stand te houden tegen de list van de duivel.

Van wie is de wapenrusting die we aan moeten trekken?

.....

.....

Wij zijn nu de wapendragers van God. We moeten Gods wapenrusting niet alleen dragen. We moeten die aantrekken. Ik wil dat je inziet hoe sterk we lijken op de wapendrager van Jonatan. Kijk goed naar het woordje 'strijd' in Efeziërs 6:12. Het Griekse woord *pale* betekent 'worsteling, gevecht, of handgemeen van man tegen man.' Het woord duidde op het worstelen van atleten en op het gevecht van man tegen man bij soldaten. Het verwees naar de strijd tussen individuele krijgslieden, dit ter onderscheiding van een algehele militaire campagne.² Onze 'strijd' tegen onze vijand is een heel persoonlijk gevecht. *Pale* betekent geen algemene strijd. Het beschrijft een strijd die alleen gaat tussen ons, Degene wiens wapenrusting we dragen en onze vijand.

Jonatans wapendrager gaf een heel mooi voorbeeld. Kijk weer naar 1 Samuel 14 en laten we daar wat dingen uit halen die we kunnen toepassen op onze eigen strijd:

- De wapendrager luisterde heel nauwkeurig naar de bevelen die Jonatan gaf. Om te overwinnen, moeten ook wij heel goed luisteren

naar wat Degene wiens wapenrusting we dragen ons opdraagt. Het zwaard van de Geest, het Woord van God, zal ons daarbij voorbereiden en beschermen.

- De HSV verwoordt als volgt wat de wapendrager tegen Jonatan zegt: ‘Zie, ik volg u, naar wat uw hart u ingeeft’ (vers 7).

Wat denk je dat de wapendrager bedoelde door te zeggen: ‘Zie, ik volg u, naar wat uw hart u ingeeft’?

.....

.....

Wij moeten heel goed
luisteren naar wat
Degene wiens
wapenrusting we
dragen ons opdraagt.

Hoe vaak heb jij tot nu toe in je geloofswandel het hart van God gevolgd?

- vaak
- zo nu en dan
- heel zelden
- ik denk dat ik Gods hart nooit helemaal gevolgd heb

Schrijf een kort gebed over je verlangen om Gods hart te volgen.

.....

.....

- De wapendrager volgde Jonatan. Zijn meester ging hem voor de strijd in. Hij koos de strijd niet uit. Jonatan zorgde ervoor dat hij voor zijn wapendrager uit ging zodat hij de slagen van de vijand kon opvangen. Toen wij Jezus als Redder aannamen, voegden we ons bij een leger waarvan we niet bewust wisten dat het bestond. Als we konden, zouden we onze geestelijke strijd ontlopen, maar onze Meester zorgt er altijd voor dat Hij ons voorgaat en leidt. We moeten altijd na Hem ‘opklimmen’. Let op wat er staat in 1 Samuel 14:13 (HSV): ‘En zij vielen voor Jonathan, en achter hem doodde zijn wapendrager hen.’ Onze vijand zal vallen voor onze God. Wij zijn alleen maar dodelijk voor onze vijand wanneer we achter God aan gaan.

Hoe zou je Jonatan beschrijven, afgaande op je indrukken van deze eerste dag?

.....

.....

.....

Lees 1 Samuel 14:24-52. Hoe bracht Saul zijn leger in gevaar?

- Hij dwong zijn mannen om te vasten.
- Hij dwong hen om zich op vijandelijk gebied te begeven.
- Hij dwong hen om te vechten tegen een vijand die te sterk voor hen was.

Wat gebeurde er als gevolg van hun 'vasten', volgens 14:31-33?

Tot welke tragedie leidde Sauls egoïstische bevel bijna?

- Jonatan werd bijna ter dood gebracht.
- David verloor bijna zijn leven.
- Saul werd bijna door de Filistijnen gevangengenomen.
- De mannen stierven bijna van de honger.

Let op een belangrijk feit over vasten. God moet een vasten uitroepen, de mens niet. Vasten dat door God wordt ingesteld, zal kracht tot gevolg hebben, geen zwakte. Vasten dat om een andere reden uitgeroepen wordt, werkt tegen ons, niet voor ons. Vasten is een geweldig, krachtig middel van God, maar wij moeten Gods inzetting over vasten navolgen, zodat we sterker worden in onze strijd, niet uitgeput raken.

Helaas menen wij vaak te moeten vasten om allerlei drogredenen. In de afgelopen 25 jaar dat ik werk onder vrouwen, heb ik talloze malen gezien dat vrouwen vasten gebruiken als smoes om sterk op dieet te gaan en om af te vallen. Dat is niet alleen gevaarlijk, het kan zelfs dodelijk zijn. Aan de andere kant kunnen we een goede reden hebben om te vasten. Alleen komt die niet bij God vandaan.

Heb jij jezelf ooit een langere periode van eten onthouden terwijl dat idee niet van God kwam?

- ja
- nee

Zo ja, beschrijf dan hoe jij je voelde en eventueel wat er gebeurde.

Een haastige eed die we om eigen redenen afleggen, kan ons duur komen te staan. Niet alleen zondigde het leger van Saul, maar bovendien had Saul gemakkelijk zijn zoon kunnen verliezen. God probeerde Saul die

dag een heel diepgaande les te leren. Sauls trots had ertoe kunnen leiden dat hij vastgehouden had aan een dwaze eed. Het is beter tot inkeer te komen dan dwaasheid op dwaasheid te stapelen.

In elke strijd die we vandaag gezien hebben, vinden we bewijs dat God voor ons is, niet tegen ons. Hij wil dat wij sterker zijn dan onze vijand door geloof als dat van Jonatan, gehoorzaamheid als die van de wapendrager, en goede voeding zoals Sauls leger had moeten ontvangen. Moge God ons de wijsheid geven die tot goddelijke kracht leidt. Ik ben blij dat je vandaag meedeed. Tot morgen.

Dag 2 Een arrogante koning

DE PAREL VOOR VANDAAG

Schept de HEER meer behagen in offers dan in gehoorzaamheid? Nee! Gehoorzaamheid is beter dan offers, volgzzaamheid is beter dan het vet van rammten.

1 Samuel 15:22

Begin deze studie met de bede dat God door zijn Woord tot je zal spreken. Vandaag gaan we kijken naar een confrontatie tussen koning Saul en de profeet Samuel. Die confrontatie heeft ons iets te zeggen over onze eigen houding ten opzichte van Gods geboden. De bijbelverzen die we gaan lezen, zullen vast een diepe indruk op je maken.

Lees 1 Samuel 15:1-35. Stel in één zin wat volgens jou het thema van dit hoofdstuk is.

.....

Wat is volgens jou het moeilijkste vers of de meest schokkende uitspraak in dit hoofdstuk, en waarom?

.....

Welke van de volgende woorden geven het beste weer wat Gods reactie in de verzen 11 en 12 is op het gedrag van Saul?

☐ woede	☐ verdriet
☐ jaloezie	☐ schuld
☐ onverschilligheid	
☐ verbittering	

Hoe reageerde Samuel op de ongehoorzaamheid van Saul volgens vers 11?

.....

.....

Saul was naar de berg Karmel gegaan om daar een gedenkteken op te zetten tot zijn eigen eer. Wat zegt dat over Sauls hart?

.....

Welke reden gaf Saul voor het sparen van het vee toen Samuel hem daarmee confronteerde? (vers 15) Kies één antwoord.

- Het vee kon de Israëlieten van voedsel en kleding voorzien.
- Het beste vee werd gespaard om tot God te offeren.
- De veestapel van de Amalekieten was sterker dan die van Israël.
- Het vee zou een goede aanvulling vormen op het bezit van Israël.

Welke uitspraak geeft volgens jou het best weer wat de houding van Saul leek te zijn in de verzen 20 en 21?

- Gedeeltelijke gehoorzaamheid is toch gehoorzaamheid.
- Gods instructies aan ons zijn niet zó duidelijk dat wij ze kunnen opvolgen.
- Gods ideeën zijn goed tenzij zich een beter idee voordoet.

Wat heeft vers 22 jou te zeggen?

.....

.....

.....

Onze God lijkt toch helemaal niet op Degene die beval dat een heel volk uitgeroeid moest worden? Als God liefde en licht is, en ons niet tot zonde kan verleiden, dan moeten wij meer weten om dit ernstige bevel van God goed te kunnen inschatten. Wij moeten de geschiedenis van de Amalekieten kennen. Zij waren het eerste volk dat de Israëlieten na hun uittocht uit Egypte aanviel (Ex. 17:8-16). Na een eerste nederlaag vielen ze Israël weer aan, en dwongen hen terug te gaan, de woestijn van Sinai in (Num. 14:39-45).

Lees wat Mozes tegen de Israëlieten sprak in Deuteronomium 25:17-19. Leer feiten over de Amalekieten door de volgende zinnen uit de HSV aan te vullen:

Ze vielen de Israëlieten aan toen die uit .....kwamen.
Ze hadden geen enkel .....
De Israëlieten moesten er later voor zorgen dat .....
Ze moesten dat niet .....

God is soeverein. Hij is ons geen verklaring schuldig waarom Hij wilde dat deze hele bevolking uitgeroeid werd. Maar we kunnen ervan uitgaan dat het een slecht en goddeloos volk was, want God is barmhartig en vol mededogen.

Zoek de volgende teksten op en beschrijf wat die te zeggen hebben over Gods mededogen met goddelozen.

Jona 3:10 en 4:1-2

.....
.....

Ezechiël 33:11

.....
.....

De verzen uit Jona en Ezechiël geven duidelijk aan dat het Gods verlangen is om alle mensen te redden van het kwaad. Aan de hand van alles wat de Bijbel over de Amalekieten zegt, ga ik ervan uit dat ze elke mogelijkheid om zich te bekeren van het kwaad en zich tot God te wenden afgewezen hebben.

Saul was behoorlijk hoogmoedig. Hij liet koning Agag in leven, niet uit medelijden, maar om met hem te kunnen pronken. Om diezelfde reden slachtte hij de schapen en het overige vee niet: hij liet de beste dieren in leven om zichzelf beter voor te doen. Vers 9 van 1 Samuel 15 eindigt met een trieste vermelding over Sauls gedrag: 'Alles wat van waarde was (...) wilden ze niet vernietigen, maar alles wat geen of weinig waarde had, maakten ze af.' Saul durfde het aan Gods bevel te verbeteren. In dit aangrijpende hoofdstuk komen diverse slechte trekken van Sauls karakter naar voren. Laten we die langs gaan.

1. Saul was arrogant.

Mochten we nog meer bewijs nodig hebben van Sauls trots en overmoed, dan vinden we dat in vers 12: Saul ging rechtstreeks naar de Karmel om daar een gedenkteken voor zichzelf op te richten. Korte tijd later

herinnert Samuel Saul eraan dat God hem tot koning over Israël had gezalfd toen hij ‘klein in eigen oog’ was (vers 17, HSV).

Vink de volgende woorden aan die volgens jou beschrijven wat Samuel bedoelde met de uitdrukking ‘klein in eigen oog’.

- timide
- laag zelfbeeld
- onzelfzuchtig
- nederig

Zet een kringetje om de antwoorden op de laatste vraag die op een positieve manier, tot eer van Christus, een houding aangeven van ‘klein in eigen oog’ zijn.

Voor Saul betekende het dat hij timide was. We kunnen er zeker over speculeren of hij zelfs een te laag zelfbeeld had. De Bijbel moedigt aan tot onzelfzuchtig en nederig gedrag als positieve manieren om te erkennen dat wij ‘klein’ zijn voor God.

Heb je weleens ervaren dat God je van je kleinheid bewust maakte, zodat Hij je beter kon gebruiken?

- ja
- nee

Zo ja, beschrijf hoe dat ging.

Noem een paar manieren waarop jij je hart nederig kunt houden voor God.

---

2. Saul weigerde verantwoordelijkheid te nemen voor zijn gedrag.

Eerst praatte hij zijn ongehoorzaamheid aan God goed door te beweren dat hij het beste van de schapen en geiten gespaard had om ze te offeren aan de Heer. Is het niet ongelofelijk? Een soortgelijke redenering zou zijn wanneer iemand beweert dat hij een bankoverval gepleegd heeft om een groter dankoffer aan God te kunnen geven. (Eerlijk gezegd verbaast het me dat we zoiets nog nooit gelezen hebben in het nieuws). Of je het wilt geloven of niet, soms gebruiken we God als dekmantel voor

ongehoorzaamheid. Een vrouw zei tegen mij dat ze zeker wist dat het Gods wil was dat ze weg zou gaan bij haar man, alleen maar omdat ze niet gelukkig was. Een andere vrouw verklaarde dat ze de man gevonden had met wie ze volgens God moest trouwen, hoewel ze al getrouwd was.

Kun jij een voorbeeld geven van ongehoorzaamheid in Gods naam?

.....

.....

Ik vraag me af of de gevolgen voor Saul anders geweest zouden zijn als hij ronduit had toegegeven dat hij een verkeerde keus gemaakt had.

Saul probeerde niet alleen God te gebruiken als dekmantel voor zijn ongehoorzaamheid, hij beweerde ook dat hij bang was voor de soldaten en daarom deed wat zij wilden (vers 24). De koning van Israël die God aan zijn kant heeft is bang voor zijn eigen soldaten? Op de een of andere manier betwijfel ik dat, jij niet? Als we iets doms gedaan hebben, vinden we het moeilijk om daarvoor de verantwoordelijkheid op ons te nemen. We hebben allemaal weleens de neiging iemand anders de schuld te geven als we er een puinhoop van gemaakt hebben. Ik vraag me af of de gevolgen voor Saul anders geweest zouden zijn als hij ronduit had toegegeven dat hij een verkeerde keus gemaakt had.

Wij hebben allerlei gelegenheden om een goede keuze te maken, niet de verkeerde zoals Saul. Onze eerste keuze moet zijn om God te gehoorzamen. Onze tweede keuze moet zijn om verantwoordelijkheid te nemen voor verkeerde beslissingen wanneer we die genomen hebben. Laten we deze week iets proberen: vraag God om ons er heel bewust van te maken wanneer wij iemand anders de schuld proberen te geven, in plaats van verantwoordelijkheid te nemen voor iets wat we wel of niet gedaan hebben.

Wees zo dapper om situaties te beschrijven waarbij je onlangs de neiging had om iemand anders de schuld te geven voor jouw gedrag.

.....

.....

.....

.....

Ik sta verbaasd over de dingen waar de menselijke natuur toe geneigd is. Dank God dat Hij die natuur kan veranderen. Raak niet ontmoedigd. Bewustwording is de eerste stap tot verandering.

3. Saul nam ongehoorzaamheid niet serieus.

In vers 23 vergelijkt Samuel weerspannigheid met toverij en eigenzinnigheid. De vergelijking lijkt nogal raadselachtig, totdat we beseffen dat weerspannigheid een manier is waarop wij proberen zelf de loop van onze toekomst te bepalen. We proberen onze eigen toekomst te bewerkstelligen door ons eigenwillige gedrag. Toverij is een poging de toekomst te voorspellen of naar eigen hand te zetten. In datzelfde vers vergelijkt God eigenzinnigheid met het kwaad van afgodendienst. Als we eigenzinnig zijn, welke plaats krijgt God dan in ons leven?

Dit hoofdstuk sluit af met een afschuwelijk beeld. Samuel hakt koning Agag in stukken. Dat was geen overhaast gedrag van Samuel, en ook geen misplaatste vroomheid in de zin van 'Ik heb het je gezegd.' Hoe pijnlijk het ook was, hij handelde uit gehoorzaamheid.

Ter afsluiting van deze les: wat heb je uit de verzen 11 en 35 geleerd over Samuels hart?

.....

.....

Waarom denk je – aan de hand van 1 Samuel 15:22 – dat gehoorzaamheid voor God belangrijker is dan offers?

.....

.....

.....

Misschien kwam het door de hartsgesteldheid van Samuel dat God hem gebruikte zoals Hij dat deed. Samuel werd in zijn hart nooit kil en veroordelend. God liet toe dat Samuel er emotioneel bij betrokken was, maar stelde hem in staat om objectief te blijven zodat hij zich in liefde aan de waarheid kon houden (Ef. 4:15, HSV). Saul leerde dat gehoorzaamheid beter was dan offers. Samuel leerde dat gehoorzaamheid soms een offer is.